

Số: /BC-UBND

TP. Hải Dương, ngày tháng 01 năm 2024

BÁO CÁO

Phương án tổng thể sắp xếp các đơn vị hành chính cấp xã giai đoạn 2023-2030 trên địa bàn thành phố Hải Dương, tỉnh Hải Dương

Căn cứ Nghị quyết số 37-NQ/TW ngày 24/12/2018 của Bộ Chính trị về việc sắp xếp các đơn vị hành chính cấp huyện và cấp xã; Căn cứ Kết luận số 48-KL/TW ngày 30/01/2023 của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện sắp xếp đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã giai đoạn 2023-2030; Nghị quyết số 35/2023/UBTVQH15 ngày 12/7/2023 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về việc sắp xếp ĐVHC cấp huyện, cấp xã giai đoạn 2023-2030; Nghị quyết số 117/NQ-CP ngày 30/7/2023 của Chính phủ ban hành Kế hoạch thực hiện sắp xếp ĐVHC cấp huyện, cấp xã giai đoạn 2023-2025; Chỉ thị số 43-CT/TU ngày 26/7/2023 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo, thực hiện việc sắp xếp ĐVHC cấp xã trên địa bàn tỉnh giai đoạn 2023-2030; Thông báo kết luận 1123-TB/TU ngày 28/7/2023 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về phương án sắp xếp các ĐVHC cấp xã giai đoạn 2023-2025 và giai đoạn 2026-2030;

Căn cứ Quyết định số 1639/QĐ-TTg ngày 19/12/2023 của Thủ tướng Chính phủ về phê duyệt quy hoạch tỉnh Hải Dương thời kỳ 2021-2030 tầm nhìn đến năm 2050;

Thực hiện Công văn số 7534/BNV-CQĐP ngày 20/12/2023 của Bộ Nội vụ về việc góp ý Phương án tổng thể sắp xếp ĐVHC cấp huyện, cấp xã giai đoạn 2023-2025 của tỉnh Hải Dương; Công văn số 90/BNV-CQĐP ngày 08/01/2024 của Bộ Nội vụ về việc phương án sắp xếp 04 phường thuộc thành phố Hải Dương;

Thực hiện Kế hoạch số 2985/KH-UBND ngày 11/8/2023 của UBND tỉnh về thực hiện sắp xếp ĐVHC cấp xã trên địa bàn tỉnh giai đoạn 2023-2025; Công văn số 3028/UBND-VP ngày 15/8/2023 của UBND tỉnh về việc xây dựng phương án tổng thể sắp xếp đơn vị hành chính cấp xã giai đoạn 2023-2025.

UBND thành phố Hải Dương báo cáo UBND tỉnh Hải Dương một số nội dung cụ thể như sau:

I. Giai đoạn 2023-2025

1. Đề nghị không thực hiện sắp xếp, sáp nhập đối với 04 phường có yếu tố đặc thù (phường trọng điểm về quốc phòng)

Thành phố Hải Dương có 04 đơn vị hành chính cấp xã diện sắp xếp nhưng có yếu tố đặc thù nên không thực hiện sắp xếp là các phường: Trần Hưng Đạo, Quang Trung, Nguyễn Trãi, Trần Phú thành phố Hải Dương.

1.1. Về đặc điểm về truyền thống lịch sử, văn hóa, dân tộc, tôn giáo, tín ngưỡng

a) Về truyền thống lịch sử, văn hóa:

Thành phố Hải Dương là trung tâm hành chính, chính trị, văn hóa, kinh tế, của tỉnh Hải Dương. Nơi có bề dày về lịch sử, văn hóa, truyền thống mang yếu tố cốt lõi của Thành Đông xưa, thành phố Hải Dương nay. Với lịch sử phát triển đô thị Hải Dương hơn 200 năm, 04 phường: Quang trung, Trần Hưng Đạo, Nguyễn Trãi và Phạm Ngũ Lão là các phường trung tâm của thành phố có nhiều nét văn hóa lịch sử đặc trưng tạo nên bản sắc văn hóa riêng biệt cho thành phố, trong đó:

- Phường Quang Trung là địa danh được hình thành từ các thôn xóm Hàn Giang thời vua Gia Long, là cửa chính của thành nội Thành Đông có các công trình thiết yếu kho thóc, kho tiền thời Minh Mạng, Tự Đức. Khi Hải Dương được hình thành, phường có địa danh phố Hàng Đồng do có nghề đúc đồng truyền thống, ngày nay trên địa bàn phường có nhiều nghề thủ công truyền thống vẫn duy trì như nghề làm bánh cuốn... nổi tiếng trong nước. Thời kỳ Pháp thuộc, phường Quang Trung là nơi đặt Tổng hành dinh của Tổng đốc cai quản, sở Bộ chánh, đến ngày nay vẫn là nơi đặt Trụ sở làm việc của HĐND, UBND tỉnh và các sở, ngành của tỉnh Hải Dương. Trải qua nhiều giai đoạn lịch sử, phường Quang Trung là nơi có nhiều công trình văn hóa ghi dấu ấn phát triển của đô thị Hải Dương như Vọng cung trước đây (nơi để tế lễ, bái vọng, thể hiện lòng yêu kính vua, cầu cho mưa thuận gió hòa, chỉ có quan chức mới được đến đây), Ga đường sắt Hà Hải, công viên Bạch Đằng...

- Phường Trần Phú có địa danh Đông Kiều phố, phố người Hoa - nơi buôn bán sầm uất của người Hoa trước đây với các nghề truyền thống như đóng giày, làm vàng bạc, làm Lọng (Hàng Lọng)...Địa bàn giáp sông Kẻ Sắt nên là nơi thương hội tập trung nhất của Thành Đông. Đến ngày nay, truyền thống buôn bán, thương mại vẫn tạo nên nét đặc trưng riêng của phường Trần Phú với trên 1.500 hộ kinh doanh/tổng số 2.700 hộ dân.

- Phường Trần Phú, nơi đặt nhiều công trình văn hóa lớn của tỉnh và thành phố như Trung tâm Văn hóa Xứ Đông, sân vận động trung tâm, các tuyến phố đi bộ - chợ đêm, Quảng trường Thống Nhất. Phường là nơi đặt Trụ sở các cơ quan của Trung ương, Bộ Chỉ huy quân sự tỉnh, Nhà thi đấu thể thao tỉnh, Thư viện Tỉnh. Ngoài ra còn có các khu nhà cổ, khu buôn bán của người Hoa xưa cần được bảo tồn, có chợ Phú Yên nổi tiếng trong và ngoài tỉnh.

- Phường Nguyễn Trãi là địa danh thuộc khu đất làng Trung Xá, xã Bình Lao thời nhà Nguyễn và cũng là nơi thuộc cửa ngõ phía Tây của Thành Đông với hệ thống Hào Thành được vua Minh Mạng cho xây dựng bao quanh 1/2 địa giới vẫn còn tồn tại đến ngày nay. Bên cạnh các nghề thủ công, hoạt động buôn bán gạo được phát triển nhất trên địa bàn phường từ thời Pháp thuộc.

- Phường Nguyễn Trãi có nhiều công trình văn hóa gắn với tên tuổi của thành phố Hải Dương như hệ thống Hào Thành, Tháp nước (nơi cắm cờ giải phóng thành phố năm 1954), Nhà máy chế tạo Bơm, Bến xe khách thành phố và Trụ sở của Công an tỉnh, Viện quân y 7.

- Phường Trần Hưng Đạo là địa bàn mang nhiều nét văn hóa truyền thống cũng như hiện đại. Là cửa ngõ phía Đông của Thành Đông xưa, đô thị phát triển phía Đông của thành phố ngày nay. Phường là nơi giao thoa giữa các hoạt động thương mại, dịch vụ phát triển với các khu dân cư mới tập trung được quy hoạch bài bản, hiện đại. Đồng thời là địa bàn có các cơ quan trọng yếu của Tỉnh như Tỉnh ủy, UBND thành phố Hải Dương, các ngân hàng thương mại,...

b) Về tôn giáo tín ngưỡng

Trên địa bàn 04 phường: Quang trung, Trần Hưng Đạo, Nguyễn Trãi và Phạm Ngũ Lão nơi diễn ra các hoạt động tôn giáo đặc trưng của tỉnh, như:

- Về công giáo có nhà thờ Hải Dương (phường Trần Hưng Đạo) thuộc Giáo xứ Hải Dương với nhiều giáo dân sinh sống; có Đền Thánh(tử vi đạo), thuộc phường Nguyễn Trãi; có nhà thờ của Hội thánh Tin lành tỉnh Hải Dương, thuộc phường Nguyễn Trãi hàng năm thu hút nhiều bà con theo Công giáo về hành lễ tạo nên nét văn hóa riêng hiện nay cũng như ảnh hưởng đến an ninh chính trị;

- Về phật giáo: là nơi đặt Trụ sở của Hội Phật giáo tỉnh Hải Dương, trên địa bàn có nhiều di sản văn hóa tín ngưỡng như đình, chùa và đặt lăng mộ an táng Thượng đẳng thần Đinh Văn Tả - tướng tài tham gia khởi nghĩa Lam Sơn, người làng Hàm Giang, huyện Cẩm Giàng, tỉnh Hải Dương (nay là phường Quang Trung, thành phố Hải Dương) được Chúa Trịnh gia phong làm thượng tể; đời con cháu Đinh Văn Tả được vua Lê trọng dụng.

- Mặt khác trên địa bàn của 04 phường này có nhiều chợ, trung tâm thương mại, mật độ đông đúc, các nhà kinh doanh, thương mại ở nhiều nơi khác đến, đi thường xuyên biến động, tiềm ẩn nhiều tệ nạn xã hội, gây mất ổn định an ninh tại địa phương nếu địa bàn rộng

1.2. Về vị trí của 04 phường trong việc bảo đảm quốc phòng an ninh

Thành phố Hải Dương có vị trí trọng yếu về quốc phòng an ninh của tỉnh Hải Dương, là địa bàn then chốt của thế trận khu vực phòng thủ của tỉnh. Theo Quyết định số 2414/QĐ-BQP ngày 11/7/2022 của Bộ Quốc phòng, trong đó 04 phường: Trần Hưng Đạo, Quang Trung, Nguyễn Trãi, Trần Phú là phường trọng điểm về Quốc phòng là địa bàn trọng điểm, trọng yếu về quốc phòng có vị trí đặc biệt quan trọng đối với thành phố Hải Dương và tỉnh Hải Dương. Trong nhiều năm qua, công tác quản lý hành chính, bảo đảm an ninh trật tự, xây dựng lực lượng quốc phòng vững chắc và tập trung phát triển kinh tế -xã hội, Đảng bộ, chính quyền, lực lượng vũ trang thành phố và các phường đã nắm chắc địa bàn, quản lý ổn định về chính trị, xây dựng địa phương vững mạnh về quốc phòng, an ninh trật tự xã hội được giữ vững. 4 phường trên là cơ sở cốt yếu để xây dựng thành phố Hải Dương cũng như tỉnh Hải Dương phát triển kinh tế -xã hội, ổn định về chính trị, an ninh, quốc phòng trong thời gian qua. Việc sắp xếp, sáp nhập các phường với đặc thù nêu trên sẽ dẫn đến mất ổn định về quốc phòng, an ninh, trật tự, an toàn xã hội.

Theo quy định tại điểm c, khoản 1, Điều 3, Nghị quyết 35/2023/UBTVQH15 ngày 12/7/2023 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội, 04 phường: Trần Hưng Đạo, Quang Trung, Nguyễn Trãi, Trần Phú có vị trí trọng yếu về quốc phòng, an ninh hoặc có đặc điểm về truyền thống lịch sử, văn hóa, dân tộc, tôn giáo, tín ngưỡng, phong tục, tập quán riêng biệt mà nếu sắp xếp với đơn vị hành chính liền kề khác sẽ dẫn đến mất ổn định về quốc phòng, an ninh, trật tự, an toàn xã hội, cụ thể:

- Đối với các yếu tố an ninh và trật tự an toàn xã hội: Trên địa bàn 04 phường là nơi đặt Trụ sở làm việc của các cơ quan đầu não, trọng yếu của tỉnh như: Tỉnh ủy, HĐND, UBND tỉnh; Công an tỉnh; Bộ Chỉ huy Quân sự tỉnh và các Sở, ban, ngành của tỉnh; các đoàn thể, các tổ chức chính trị - xã hội của tỉnh Hải Dương, Đài Truyền hình tỉnh; các công trình văn hóa lớn: Trung tâm văn hóa Xứ Đông, sân vận động, nhà thi đấu thể thao, thư viện tỉnh ..v.v... đều đóng trên địa bàn của 4 phường này. Đồng thời là nơi thường xuyên tổ chức diễn tập và tổ chức các sự kiện lớn, sự kiện quan trọng của tỉnh.

- Sẽ ảnh hưởng đến việc tổ chức lực lượng trong khu vực phòng thủ then chốt, trên hướng phòng thủ chủ yếu của tỉnh và thành phố Hải Dương (vì các phường này đều nằm trong Khu vực phòng thủ then chốt, trên hướng phòng thủ chủ yếu của tỉnh và thành phố). Lực lượng Dân quân trên địa bàn, giảm đi 1/3 lực lượng Dân quân so với hiện nay, như vậy sẽ gặp khó khăn trong việc bảo đảm lực lượng khi có tình huống tác chiến xảy ra.

- Sau sáp nhập dân số phường thành lập mới có từ 45.000 đến 50.000 người trong khi diện tích nhỏ, mật độ dân số lớn (trung bình 14.999 người/km² = 214,27% so với tiêu chuẩn) và đang có xu hướng tăng nhiều theo tốc độ phát triển đô thị. Mặt khác trên địa bàn của 04 phường này có nhiều chợ, trung tâm thương mại, mật độ đông đúc, các nhà kinh doanh, thương mại ở nhiều nơi khác đến, đi thường xuyên biến động. Như vậy công tác quản lý nhà nước khó khăn do tiềm ẩn nhiều tệ nạn xã hội, gây mất ổn định an ninh tại địa phương, nếu địa bàn hẹp nhưng dân cư đông đúc.

- Về tôn giáo, tín ngưỡng: Đây là khu vực có nhiều có các cơ sở tôn giáo khác nhau như: Trụ sở Giáo hội Phật giáo Việt Nam tỉnh Hải Dương (đóng tại chùa Đông Thuần, thuộc phường Trần Phú); Ban Chấp hành Hội thánh tin lành (thuộc phường Nguyễn Trãi); Nhà Thờ Giáo xứ Hải Dương thuộc phường Trần Hưng Đạo; trụ sở Giáo hội Phật giáo Việt Nam thành phố Hải Dương (tại chùa Thiên Phúc, thuộc phường Quang Trung); Đền Thánh (nơi thờ thánh tử vì đạo). Ngoài ra, trên địa bàn 04 phường này, có nhiều cơ sở thờ tự của Phật giáo, Công giáo. Chính vì vậy, các hoạt động tôn giáo diễn ra thường xuyên, với số lượng tín đồ tham gia rất lớn. Đặc biệt là trong các ngày Lễ, Tết và các ngày Lễ của các tôn giáo. Tiềm ẩn nguy cơ, các thế lực thù địch, phản động lợi dụng tôn giáo gia tăng hoạt động, lôi kéo, kích động, công khai chống phá.

1.3. Đề xuất kiến nghị

Căn cứ các quy định của pháp luật, ý kiến của Bộ Quốc phòng và những phân tích, giải trình về tình hình thực tế của thành phố Hải Dương nói chung và 04 phường Trần Hưng Đạo, Quang Trung, Trần Phú, Nguyễn Trãi nói riêng đã nêu trên, UBND thành phố Hải Dương đề nghị UBND tỉnh và cấp có thẩm quyền xem xét không thực hiện sắp xếp đối với 04 phường Trần Hưng Đạo, Quang Trung, Nguyễn Trãi, Trần Phú thuộc thành phố Hải Dương giai đoạn 2023-2025.

2. Chủ động sắp xếp, sáp nhập 01 ĐVHC cấp xã giai đoạn 2026-2030 trong giai đoạn 2023-2025 (trước thời gian quy định)

Phường Lê Thanh Nghị có vị trí địa lý giáp với phường Phạm Ngũ Lão theo quy định là đơn vị hành chính thực hiện sắp xếp trong giai đoạn 2026-2030. Tuy nhiên, thành phố Hải Dương đã chủ động xây dựng Phương án khuyến khích sắp xếp đơn vị hành chính đối với phường Lê Thanh Nghị trong giai đoạn 2023-2025, với phương án sáp nhập phường Lê Thanh Nghị với phường Phạm Ngũ Lão, trên cơ sở nhập nguyên trạng toàn bộ diện tích tự nhiên, quy mô dân số của 02 phường Phạm Ngũ Lão và Lê Thanh Nghị trong giai đoạn 2023-2025. Trong đó phường Phạm Ngũ Lão có diện tích tự nhiên là 0,83 km², quy mô dân số là 16.440 người; phường Lê Thanh Nghị có diện tích tự nhiên là 1,27 km², quy mô dân số là 10.303 người. Giảm 01 đơn vị hành chính cấp xã trên địa bàn thành phố Hải Dương giai đoạn 2023-2025.

II. Giai đoạn 2026-2030

Đề nghị thành lập 02 phường giai đoạn 2026-2030 trên cơ sở giữ nguyên trạng diện tích tự nhiên và quy mô dân số

Theo các quy định nêu trên thì trong giai đoạn 2023-2025, trên địa bàn thành phố Hải Dương có 03 đơn vị hành chính cấp xã trên địa bàn thành phố Hải Dương phải sáp nhập là phường Lê Thanh Nghị, xã Ngọc Sơn và xã Gia Xuyên.

Đối với phường Lê Thanh Nghị, thành phố Hải Dương chủ động xây dựng phương án và đề nghị sáp nhập với phường Phạm Ngũ Lão (đơn vị liền kề) trong giai đoạn 2023-2025 trước thời gian quy định như nêu trên.

Đối với xã Ngọc Sơn và xã Gia Xuyên đang hoàn thiện các tiêu chí để thành lập phường. Các tiêu chí theo tiêu chuẩn về thành lập phường đối với 02 xã cơ bản đảm bảo. Tuy nhiên, tiêu chí về diện tích thành lập phường theo quy định là 5,5 km², xã Gia Xuyên có diện tích là 5,05 km², thiếu 0,45km²; xã Ngọc Sơn có diện tích là 4,87 km², còn thiếu 0,63km² so với quy định.

Theo đồ án quy hoạch chung của thành phố Hải Dương được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại Quyết định số 339/QĐ-TTg ngày 03/4/2023 thì quy hoạch 02 xã Ngọc Sơn và Gia Xuyên theo hướng phát triển đô thị. Hiện tại, 02 xã nằm trong vùng quy hoạch phát triển đô thị hai bên đường vành đai 1 thành phố Hải Dương.

UBND thành phố Hải Dương báo cáo UBND tỉnh Hải Dương xem xét, đề nghị các cấp có thẩm quyền quan tâm, tạo điều kiện cho phép thành phố Hải

Dương được thành lập phường Ngọc Sơn và phường Gia Xuyên trong giai đoạn 2026-2030 trên cơ sở nguyên trạng diện tích tự nhiên và dân số của xã Ngọc Sơn và xã Gia Xuyên, tạo thuận lợi cho việc thiết lập mô hình tổ chức chính quyền đô thị, đáp ứng yêu cầu và nâng cao hiệu lực, hiệu quả trong công tác quản lý nhà nước trên địa bàn; phù hợp với quy hoạch phát triển hệ thống đô thị tỉnh Hải Dương và thành phố Hải Dương.

Báo cáo này thay thế báo cáo số 823/BC-UBND ngày 12/10/2023 của UBND thành phố Hải Dương.

UBND thành phố Hải Dương báo cáo UBND tỉnh quan tâm, xem xét./.

Nơi nhận:

- UBND tỉnh;
- Các Sở, ngành có liên quan;
- Thường trực Thành ủy;
- Ban Thường vụ Thành ủy;
- Thường trực HĐND thành phố;
- UBND thành phố;
- Chủ tịch, PCT UBND tp;
- Các cơ quan, đơn vị, các phòng, ban, ngành, đoàn thể có liên quan của tp;
- Các phường, xã có liên quan của tp;
- Lưu: VT, NV.

**TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
CHỦ TỊCH**

Trần Hồ Đăng